

ČECHOSLOVÁCI A BOLŠEVICI

JAK bolševici trdně vystupovali vůči Čechoslovákům, o tom poněkud nás dokumenty, které v minulých dnech otištěny byly v ruských časopisech na Sibiři, a z kterých převzal je týdeník časopis Struggle Russia, vycházející v New Yorku. Jsou to dokumenty velice důležitá a svědčí o tom, že československá armáda na Sibiři neměla jiného výběru, než vystoupit branně proti bolševikům. Dokumenty tyto zní:

1. Moskva, Krenel, 26. března, 1918. Zástupcům československého sboru:

Rada lidových komisariátů považuje návrh československého sboru za spravedlivý a přijatelný, s tou podmínkou, že zahájen bude okamžitě pohyb všech eselonů (vláček) směrem k Vladivostoku a okamžitě budou odstraněni protirevoluční velitelé. Čechoslováci pojedou ne jako bojová jednotka, nýbrž jako svobodní občané, opatření částečně zbraněmi k sebeobraně proti útokům protirevolučních. Sovět lidových komisariátů nařizuje sovětu v Penze a souboru Kurajevovi, aby odstranili všechny staré komisaře a jmenovali nové a spolehlivé k doprovodu Čechoslováků do Vladivostoku za účelem ochrany jejich jednotnosti jako organizačního sboru a aby systematicky seznamovali sověty lidových komisariátů se vším, co se po cestě udá. Sdělte Čechoslovákům, že sověty lidových komisariátů je pohotov poskytnouti jim veškerou pomoc na území Ruska s podmínkou čestné a upřímné loyálnosti. Z nařízení sovětu lidových komisariátů. — Stalín.

2. Rozhovor mezi předsedou provinciálního sovětu v Penze a Moskvou dne 16. května, 1918:

"Soudruh Petersen u telefonu: Mluvím jménem Muralova. Neobtěžte mě od vás žádných zpráv po delší dobu a proto žádám, abyste nás informovali podrobně, jak pokračuje organizace rudé armády, jak silné jsou vaše sbory a kam posíláte svoje oddíly. Je tu jiná a velice důležitá otázka: O pohybu Čechoslováků. Kam se ubírají, jak mnoho jich je a jaký je to druh lidí? Kde je profesor Maxa a Dítěřich? Žádám vás, byste mne informovali o tom všem a prosím, byste odložili svoji odpověď do zítřka. Obdržel jsem dva dotazy o Čechoslovácích v minulém týdnu. Dle rozkazu Trockého nejpodrobnější zpráva o jejich rozpoložení, vypravění, smýšlení a o rozkazech o pohybu měla být opatřena. Shromáždil jsem informace telegramem a učinil z toho stručnou zprávu. Hodil-li se vám, pošlu vám ji zítra po Strombachovi, veliteli bolševického oddělení komisariátu."

3. Předsedovi sovětu v Penze, Moskva, 28. května, 1918:

V souhlasu s rozkazem dříve vydaným navrhuji zahájení okamžitých kroků k zastavení, odzbrojení a rozpouštění všech eselonů a částí československého sboru, zhytku staré pravidelné armády. Ze sborů těchto můžete utvořit rudou armádu a dělnické skupiny. Potřebujete-li pomoci československých komisariátů, můžete se obrátit na výhory československých sociálních demokratů v Penze, Samaře, Petropavlovsku a Omsku. Informujte o všech předevzatých krocích a výsledcích do otištěných válečných komisariátů v Moskvě. Náčelník operační divize komisariátu války, Aralov.

4. Rozhovor mezi předsedou sovětu v Penze a vojenským komisariátem v Simbirsku, dne 26. května, 1918:

"Jsem vojenský komisariát oblasti Simbirské, Ivanov. Kdo je u telefonu na druhé straně?"

"Zde je předseda sovětu v Penze, Minkin."

"Zrástváte, soudruhu. Z nařízení výkonného výboru té volám. Řekni mně, prosím, mohu mluvit důvěrně a bude vše udrženo v tajnosti?"

"Mluv, důvěrnost nebude porušena."

"Poslali jste dva telegramy? Prosím, sděli mně, jak velké sbory potřebujete a co způsobilo tuto žádost?"

"V souhlasu s rozkazem Troc-

kého, číslo 338, máme odzbrojiti a rozpustiti formace československých eselonů a zatknoti jejich vůdce. V přítomné době je v Penze více jak 2.000 bajonetů se strojovými puškami. Osm set mužů místní naší posádky odebralo se před několika dny na frontu s obojručným automobilem, kulomety a děly. Zbylo nám tu málo vojska a musíme provésti rozkazy dneš nebo zítra. Jakmile odzbrojení začne, konflikt stane se nevyhnutelným. Tudíž se souhlasem Moskvy se vás tážu, jak mnoho mužů můžete nám poslati?"

"Nemáme zde přítomně také mnoho vojska. Poslali jsme 700 bajonetů na frontu Dutavova, ale bajonetů na frontu Dutovovu, ale nyní internacionalistů, malý sice oddíl, asi devadesát mužů, ale veškeré spolehlivých. Bude-li možno, pošleme více."

"Telegrafujte nám o odjezdu tohoto eselonu."

5. Rozhovor mezi předsedou sovětu v Penze a Moskvou, 26. května, 1918:

"Po obdržení telegramu a rozkazu Aralova byla svolána konference za účasti československých komunistů, jejich redaktorů a jiných. Přišli jsme k náhledu, že nemůžeme provésti vašich rozkazů. V Penze, na pruhu asi 100 verst za námi, je jich asi 12.000 s kulomety a v plném bojovém stavu. Před námi nachází se Čtvrtý pluk Kornilovův, také vyzbrojený a pod velením generála Kolominského. V první stanici před námi jsou eselonu o 160 bajonetech. Zatčení důstojníků nevyhnutelně povede k útoku proti nám a my nejme s to se mu postaviti na odpor. Učinili jsme radu vojenských opatření a poslali jsme telegramy do nejbližších měst, aby poslala pomoc, a opevňujeme přístupy k středisku naší obrany. Okolní města, mohou zvýšiti naši sílu na 2.600 mužů, ale ani s takovou silou nemůžeme počítati na příznivý výsledek. Naproti tomu Čechoslováci, kteří tuší, co se připravuje, odpírají vyhověti dřívějšímu podmínkám odzbrojení, dokud nebude jim známo místo jejich určení a dokud jejich eselonu nebudou skutečně na cestě ku předu. Jeden eselon odejel čtyřicet mil od Penzy. Byly učiněny kroky, aby oddělen byl od hlavního oddílu, ale vzdálenost je tak malá, že mohou se dorozuměti telefonem nebo kurýrem. Nevíme, jak se dostati z této situace. Naznačil jsem Aralovi, že bez pomoci z Moskvy nemůžeme se setkati s výsledkem. Trvám na tom, že musíme získati pomoc po zvláštním vlaku v osmdesáti hodinách. Podotýkám, že sami českoslovenští komunisté sledují, že v otevřeně bitvě bylo by velice obtížno je přemoci. Předseda provinciálního sovětu, Minkin."

6. Z Moskvy, 26. května, 1918, lávěrně:

"Soudruzi, vojenské rozkazy nejsou vydávány k diskusi, nýbrž k provedení. Odevzdám vojenskému soudu jednoho a každého člena vojenského komisariátu, který zbraňe se vyhýbá povinnosti odzbrojiti Čechoslováky. Nařídili jsme obrněným vlakům, aby vyjely na pomoc. Musíte jednati rozhodně a rychle. Komisař války, Trocký."

7. Rozhovor mezi vojenským komisariátem Penzy a Moskvou, 27. května, 1918:

"Vojenský komisariát Penzy Ostravský je u telefonu. Město jest klidné. Od 10. hodiny večerní večera až do 1. hodiny po půlnoci Národní rada jednala o našem ultimatu o odzbrojení Čechoslováků, ale Rada nedala nám určitě odpovědi, prohlásivši toliko, že nebude klásti překážek odzbrojení, budou-li vojáci ochotni vydati zbraňe, aby zabráněno bylo krveprolití. Svoláváme na dnešek schůzi Čechoslováků, v které rozkaz Trockého bude čten. Jednati pevně a silou je nemožnost, poněvadž v Penze a Ryazanu jsou čtyři eselonu jejich vojska s 1.500 muži a s dostatečným počtem kulometů. — Vedle toho osmnáct verst odtud, v stanici Křivožerovka, je další jejich oddíl o 1.600 bajonetech a v směru k Rtyšovu je pět dalších

Obydli německé vévodkyně ve Švýcařích.

Bývalá vévodkyně Hessenská bude nyní bydleti na zámku Tarasp ve Švýcarsku, jenž znázorněn je na našem obrázku. Zámek tento odkázán byl vévodovi z Hessenu bývalým majitelem.

vyzbrojených eselonů. Máme v daným země, s kterou Spojené Státy byly ve válce, musí zůstati prozatím za mořem. Párek tento žije nyní ve Švýcarsku a to prý velice skromně.

Hrabě a hraběnka Anton Sigrayovi z Uher jsou také ve Švýcařích. Hraběnka byla druhdy sl. Harriet Dalyovou, dezerou Marka Dalya, německého krále. — Hraběnka měla jmění v obnosu několika milionů dolarů, ale to jest většinou v prachu. Zpráva ze Švýcarska sděluje, že Sigrayovým nezbylo toho mnoho.

OSUD DOLLAROVÝCH PRINCEZEN

ZPRÁVY z Evropy v minulých dnech sdělily, že ve Švýcarsku, posledním útulku bývalých monarchů, šlechticů, zkrachovaných politiků a podobné chásky, které hořela ve vlasti půda pod nohama, je velké množství amerických dědiček, které před lety se provdaly v bláznivé hontě za tituly za zkrachované šlechtice. Svět nazval tyto americké dívky z bohatých rodin dollarovými princeznami a v jedné době o jejich bláznivé hontě za šlechtickými tituly mnoho se psalo. Ti rozumní lidé, kteří předpovídali, že to nepovede k ničemu dobrému, mohou dnes směle říci, že předpovídali dobře.

Značná část těchto dollarových princezen je, dle doslých zpráv, "na suchu." Mnozí evropské šlechtice následkem převratů v rodných zemích otišli se na mízně. Mnohé z těchto Američanek mají v úmyslu vrátiti se do Ameriky, aby získaly bezpečný útulek a zachránily ještě něco ze svého majetku. A některé z nich mají prý v úmyslu zanechati za sebou svoje muže i tituly.

Hraběnka Coloredo Mamsfeldová, která ještě před několika lety byla Norou Iselinovou, jednou z nejbohatších dědiček v New Yorku, je jednou z těch, které v úmyslu mají co nejdříve přistáti na pokojných březích Ameriky. — Hrabě Ferdinand Coloredo Mamsfeld není děle pánem svých panství nedaleko Aquilleja v Rakousku. Okolní sedláci rozdělili mezi sebe pozemky a hrabě s americkou dědičkou nemůže děle užívatí povýšeného postavení na svých statech. V době svého sňatku s americkou dědičkou byl hrabě sekretářem rakouského vyslancectví v Římě a byl ve velice oblíben u habsburského dvora.

C. Oliver Iselin v New Yorku, dobrý americký obchodník, nebyl příliš nakloněn tomuto sňatku a poněvadž znal marnotratnost evropských šlechticů, nedal mladému páru mnoho peněz, takže hraběnka noudí v Americe míti ne bude. Ale hrabě, který je pod-

daným země, s kterou Spojené Státy byly ve válce, musí zůstati prozatím za mořem. Párek tento žije nyní ve Švýcarsku a to prý velice skromně.

Hrabě a hraběnka Anton Sigrayovi z Uher jsou také ve Švýcařích. Hraběnka byla druhdy sl. Harriet Dalyovou, dezerou Marka Dalya, německého krále. — Hraběnka měla jmění v obnosu několika milionů dolarů, ale to jest většinou v prachu. Zpráva ze Švýcarska sděluje, že Sigrayovým nezbylo toho mnoho.

Snad žádné "dollarové princezny" nedostalo se takové pozornosti, jako Gladys Vanderbiltové, jež se stala manželkou uherského hrabě. Laszlo Szechenyie. K sňatku došlo v roce 1908 a za několik dní po něm obdržela panička pět milionů dolarů. Věno toto ale později rozmnoženo bylo o dalších dvanáct milionů. Szechenyiovi žili jako málo šlechticů v Evropě a mnoho peněz jmenovitě obětovali na to, aby novopostavené dostalo se uznání u rakouského dvora. K tomu ale nedošlo, protože prý starý rakouský císař František Josef americké dědičky neměl ve velké lásce.

Hrabě vedle toho ukázal se tuze špatným obchodníkem a před několika roky bylo oznámeno, že ztratil sedm milionů v špatných investimentech. V amerických časopisech se tehdy psalo o tom, že patří k lidem, kteří velice snadno se dají napáliti. Právě se, že přišel o většinu svého majetku. Žije nyní se svou manželkou ve Švýcarsku a s nadějí hledí k Americe, kde bývalo vždy dosti peněz.

Princezna Isenberg-Birsteinová, která byla sl. Bertou Emmon Lewisovou, jihanskou kráskou, má za manžela prince z německého Porýní, který značně postižen byl novým pořádkem v Evropě. Právě se, že oba žijí nyní ve Švýcarsku z peněz, které utřžili za své klienty a které se vypůjčili.

Anita Stewartová, která provdala se portugalského prince z Braganzy, obtovala jmění značné velikosti na royalistické rejdy v Portugalsku ve snaze, aby opatřila svému manželovi trůn. Žije nyní na malém panství ve Švýcarsku. Dvakrát bylo oznámeno během posledních několika let, že se chystá získati rozvod od svého manžela. Princ z Braganzy sám žádného jmění nemá.

V špatném postavení nachází se také vévodkyně z Croye, bývalá sl. Nancy Leishmanová, deera H. Leishmana, jenž kdysi býval americkým vyslancem v Berlíně. Vévodkyně uhodlady byly skonfikovány a většina jejího majetku je v prachu. Vévodkyně z Manchesteru, bývalá sl. Helena Zimmermannová z Cincinnati, měla taktéž smutné zkušenosti se zdůženým svým manželem. Vévodkyně z Manchesteru dovedl jenom u tráčet a byl pronásledován věřiteli až do té doby, kdy přišel se do Zimmermannovy rodiny. Pak zaplatil dluhy a po nějaké době dělal nové. Manželský život to

hoto páru vévodského nebyl tak kely příliš klidný a několikrát byli od sebe. Také nyní mluví se o tom, že vévodkyně požádá o rozvod.

Jinou americkou dívkou, jež byla nucena přehoditi ze své adoptované země, je princezna Kantauzenová, jež bývala sl. Jullie Dent Grantovou. Tato Američanka ale neměla žádného velkého jmění, lečto její manžel v době sňatku byl velice zámožným. Maje velké statky v Rusku. Tyto statky byly ale skonfikovány probohatřím a princezna přinucena uslyšeti jinou než předchozí před bolševiky. Také tento párek prý chystá se k odjezdu do Ameriky.

Dollarové princezny měly v Evropě málo sibi. Nechaly se zlákat šlechtickými tituly, ale žádná z nich se snad šťastně neprovdala. Většina jich zklamala se ve svých manželech a litovala, že neprovdala se za americké občany, kteří si ee titulu nemají, ale mají srdce a smysl pro rodinný život, který chybí většině evropských šlechticů.

VZÁCNÉ ZNÁMKY

SBRÁNÍ poštovních známek, jež oblibeno bylo zvláště v letech devadesátých, utrpělo značně za války následkem omezení poštovní služby. V posledních letech před válkou sběratelská vášně poněkud ochabla, ale nyní se probouzí znovu, jak vyšlo na jevo na nedávno konaném sjezdu filatelistů v St. Louisu, Mo. Těch pět hubených let minulých bude sběratelům známek náležitě nahrazeno nyní, kdy objevila se taková spousta nových známek, že není možno je všechny ani registrovati.

Více jak patnáct nových souborů známek poštovních je výsledkem změn, ku kterým došlo v Evropě. Až doposud jenom některé z nejobyčejnějších známek nových evropských států objevily se v Americe, ale je po nich čilá poptávka, tak že některé firmy, které s poštovními známkami obchodují, poslaly zvláštní zástupce do Evropy, ale této poptávce vyhověly. Velká poptávka jeví se hlavně po tak zvaných známkách okupačních, které vydávány byly hlavně autoritami německými a rakouskými v zabraných územích. Takových nebylo dáno do oběhu mnoho a brzy zase byly vzvaty z oběhu, tak že jsou vzácností. Některé z nich přinesly v Americe cenu \$20 až \$50.

Zájem o sbírání známek se obnovuje. Ve Spojených Státech v posledních dvaceti letech zájem o tento sport poněkud ochab. Obmezoval se toliko na větší města, kde také byly zvláštní bursy filatelistické, kde bylo možno získati známky nejrůznějšího druhu v celých souborech. V Evropě tato sběratelská vášně vždy byla vyvíjetější, ale všechny známky nasvědčují tomu, že i v Americe dojde k její obnově. V Belgii a Francii sběratelství tato bylo velice rozšířeno a jeví se tu značný zájem o to, co se stalo s pozoruhodnými sbírkami známek v těch krajinách jmenovaných zemí, jež zaujaty byly Němci.

V Americe jsou zvláště vzácnými tak zv. poštímistrovské známky, které byly předehádky všech vládních známek. První taková známka byla vydána v St. Louisu, Mo. Tato poštímistrovská známka ze St. Louisu je dnes tak vzácnou jako první vydání známek anglické osady Mauritiis, za něž platilo se až \$7.500. Tato poštímistrovská st. louisická známka vydána byla v roce 1845. Existuje toliko asi třicet exemplářů a nejsou dnes ani na prodej. Většina jich nalezena byla jistým domovníkem v Louisville, Ky. Domovník mezi starými papíry přišel na několik známek, na kterých zobrazen byl medvěd. Chtl papíry tyto spáliti, ale po té je někomu ukázal, kdo zjistil, že jedná se o vzácnost pro filatelisty. Domovník prodal několik jich po \$5 a \$10 pak stupňoval cenu, až za poslední dostal \$2.500. Dnes nebyla by k získání ani za třikrát tak velký obnos.

Historie poštovních známek datuje se od roku 1837 a o osm roků později byly vydávány tak zvané poštímistrovské známky. V roce 1837 člen anglického parlamentu, Rowland Hill, dal návrh na poštovní reformu. Zprvu se návrh tomtu směl, ale jeho vytrvalost posléze překonala všechny námitky, tak že první i pennyové známky byly vydány. Známky tyto nesly obrazy královny Viktorie z dětských let.

První tyto známky nesotkaly se s valným úspěchem. Někteří lidé tvrdili, že jsou nuceni nositi s sebou stále nožky, aby utřžili takovou známku, chtějí-li někomu poslati dopis. Přesvědčelo se, jak tyto nové známky odpovídají, a koncem v roce 1841 vydány byly známky s obkreslovanými obrázky, které se snadno daly od sebe oddělit. — Těchto prvních anglických známek je velké množství v různých sbírkách, ale mají velmi dobrou cenu.

Značné vzácnosti jsou známky, které vydány byly rakouskou vládou v Lombardii. Za soubor těchto známek před nedávnem zaplacen bylo několik tisíc dolarů. Také vzácné jsou známky z některých zámořských osad, které změněly během doby svoje jméno. Většina jich byla však vydána v době, kdy již sběratelství známek bylo rozšířeno, tak že je jich dostatek v různých sbírkách. Nejúplnější sbírka známek má jistý anglický lord, který si ji cení na několik milionů dolarů. V Americe jednu z neúplnějších sbírek vlastní Henry A. Diamant, předšedá komisariátské firmy v St. Louisu, Mo. Ještě před válkou jistým Angličanem byla mu za ni nabízena značná suma, ale Diamant odepřel se s ní rozloučiti.

Na zříceninách starého Rakouska poostal několik nových zemí, jež vydaly nové známky. Vedle toho řada nových známek vydána byla v zemích pobaltických. Československých známek menších denominací objevilo se na americkém filatelistickém trhu již značné množství. Také polských známek je tu dostatek. Větší vzácností jsou známky z Pobaltí, ale jejich nedostatek je také jenom dočasný. První soubor ukrajinských známek prodán byl za \$5, z čehož možno souditi, že i známky z této země je tu dostatek. Soubor československých známek přinesl cenu ještě nižší. Počítá se, že v několika týdnech soubor tento bude možno získati za \$1 a po případě ještě méně.

První známky nových zemí, jež přišly do této země, nepřinesly takovou cenu, jak bylo očekáváno. V první době známky nových zemí menších denominací prodávaly se až po 10 centech, ale dnes možno získati soubor o pěti až šesti známkách za tu cenu. Evropské obchody s poštovními známkami jich sem dopravují velké množství. Větší poptávka jeví se nyní po známkách zamklých říši, ale je jejich dosud značná zásoba. Soubory pestrých známek Rakousko-Uherska a Ruska nepřináší vyšší cenu než \$10 až \$15.

Některé malé země evropské před válkou vydávaly nové poštovní známky každého roku, neboť přimělo to změny území. Tyto známky většinou prodávány byly neprotřístěným rázům, ale poněvadž někteří sběratelé dávají přednost přelístým, byly také opatřeny razítky, přes to, že jich nikdy nebylo použito.

Sběratelé známek v různých zemích utvořili sdružení, z nichž některá mají mnoho tisíc členů. V celé řadě zemí vycházejí časopisy, věnované výhradně filatelii. Ve Spojených Státech takových časopisů vychází osmdesát, v Anglii třicet, v Německu jich vycházelo před válkou také třicet, v Belgii patnáct, v Itálii čtrnáct, v Portugalsku sedmáct, v starém Rakousko-Uhersku před válkou vycházelo jich jedenáct, a v Jižní Americe dvanáct.

Sučý kašel. — "Moje deera před vánočními svátky onemocněla," píše pl. Maria Fejfarok, Svea, Minn., "měla suchý kašel a žádnou chuť k jídlu; vypadala velice bledě a lidé mysleli, že má součotiny. Jedna láhev Dr. Petra Hoboka ji učinila opět zdravou a veselou." Tento starý, časem vyzkoušený bylinný lék není k dostání v lékárnách, pište si oň na Dr. Fahrney & Sons Co., Chicago, Ill. — Advertisement